

ומעות היפות אינן קונות את המעות הרעות, ואם רצה, יכול הוא לחזור בו מן המקח, ככל נתינת "מעות" שאינה קונה את המטלטלין.

"אסימון" הוא חתיכת מתכת בגודל של מטבע, שעדיין לא הטביעו עליה את הצורה והציור הרגילים באותו מטבע.⁽¹¹⁾

"אסימון" הוא כמטלטלין וקונה במשיכתו את המטבע, והמטבע אינו קונה את האסימון, ויכול הוא לחזור בו מן המקח עד

וכן, (8) מטבע של כסף, הוא "עובר לסוחר" יותר מאשר מטבע של נחשת, על כן, מטבע נחשת נחשב "פירי" ביחס למטבע כסף, שהוא כ"מעות" לעומת מטבע הנחשת.

לפיכך, משיכת מטבע הנחשת קונה את מטבע הכסף, ואילו הכסף אינו קונה את הנחשת.⁽⁹⁾

מעות הרעות, שנפסלו לשימוש,⁽¹⁰⁾ קונות את המעות היפות, שהן ראויות לשימוש, היות ו"מעות הרעות" הן כמטלטלין ביחס ל"מעות היפות".

ובתוספות הקשו: אם כן מה חידוש יש בדבר, שמעות הרעות קונות את היפות, הרי יש ללמוד דבר זה בקל וחומר ממה ששינו הנחושת קונה את הכסף?! ועוד הקשו תוספות ותוספות הרא"ש ממה שמבואר בגמרא [מו ב] על מה ששינו על המטלטלין קונים זה את זה, ראה בדבריהם.

על כן פירשו התוספות ותוספות הרא"ש, דמעות הרעות יוצאות בדוחק, כגון מטבע שנסדק, והיות שהן יוצאות בדוחק בכל מקום, על כן עדיפי מנחושת דאיכא אתרא דלא מסגי כלל, וזהו מה שהתחדש בכבא זו שאף מטבעות אלו נחשבים פירי לגבי מעות היפות. [ויש שכתבו שלדעת רש"י מטבע שנסדק הוי טבעא כמעות היפות. וראה להלן הערה 12. וראה במאירי שכלל ב"מעות הרעות" גם מטבע שנפסל על ידי המלך או בני המדינה, וגם מטבע שנמחקה צורתו מחמת יושנו וכו'. [ולדבריו תיקשי קושיית תוספות הרא"ש, ראה שם].

11. א. רש"י. והחידוש בכבא זו הוא, שאף על פי שאין האסימון חסר אלא הטבעת הצורה, מכל מקום הרי הוא כפירי לגבי מטבע שכבר הטביעו עליו את צורתו. [בשיטת הרמב"ם ראה

דנשרפו חיטיך בעלייה, קונה קנין גמור]. וכן נקט רבי עקיבא איגר [תשובה קד ד"ה ומ"ש וראה שם שתירץ את קושיית ה"פני יהושע" מהא דלקמן מט ב בעליית לוקח המושכרת למוכר].

עוד כתב ב"נתיבות המשפט" [קצח ה] שאמנם אין חשש שמא ישרפו המעות, אך יש לחשוש שמא יאבדו לו המעות בפשיעתו, היות ואם תימצי לומר שכסף קונה את הזהב, אין המוכר אחראי על הזהב משעה שקנאו הלוקח בקנין גמור. [ולא דמי למה שכתבו תוספות בדף מג א, ראה שם ב"נתיבות המשפט", ומה שהביא בזה ב"דבר יעקב"].

8. חידוש יש בכבא זו, שלא היינו למדים אותו מדין הזהב והכסף, כמבואר בגמרא להלן עמוד ב.

9. לענין זהב ונחשת, מי קונה את מי, נחלקו הראשונים, וראה טעמם להלן בהערות על הגמרא.

10. רש"י. ובפשוטו הכוונה שהמלך או בני המדינה הפסיקו להשתמש במטבעות אלו,